

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

ZÁŘÍ 2001 *** ROČNÍK II.*** ČÍSLO 9

Citát inspirující:

... myslím, že skutečná spravedlnost musí vždycky nějak žít v člověku uvnitř, v srdci. William Styron – Zapal tento dům

O LIBÁŇSKÉM VODNÍKOVI

Bohumír Procházka

Tahle pohádka vznikla, když jsme se s Danielem vraceli z Dvoreckého rybníka z koupání a zastavili se v hospodě u Šilence na jedno točené. Seděli jsme venku na schodech. Daniel pil svou limonádu, ale pořád pokukoval po mém pivu a žadonil, abych mu dal napít. Protože je ještě malý kluk, a pivo nemůže, musel jsem mu ten příběh konečně povědět. Schválně neprozradím, co je na tom všem pravda a co výmysl. Ostatně nestává se vám, že někdy těžko rozpoznáte hranici mezi tím, co jste si vymysleli, nebo co se vám zdálo a tím, co se opravdu stalo? A je to vůbec důležité?

Vodník, který žil v rybníce libáňského cukrovaru byl tuze starý. U vodníků to není se stářím tak jako u lidí, takže vlastně nikdy nikdo přesně neví, jak jsou staří. Tomuhle cukrovodníkovi mohlo být tak okolo třech stovek let. Ženu už neměl, buď mu umřela, nebo utekla. Jestli utekla, ani bych se jí moc nedivil, vydržet s tímhle bručounem bylo opravdu těžké. Ne že by fňukal, on nemluvil skoro vůbec, on spíš jen bručel. A byla mu pořád zima, jak starým lidem bývá. Zimní kabát, který si sám zašival, taky podle toho vypadal, nesundával ani v létě. Pořád nosil tlusté ponožky valchovačky, ale ty nezašival nikdy, vymlouval se, že díra není pod botou vidět.

Neřekli byste, že tenhle morous měl kamaráda. Jmenoval se pan Vaněk, byl taky už dost starý, ale v tom lidském věku, který je daleko menší než vodnický. Pan Vaněk byl zahradník, a protože v zimě na

zahradě není práce, topil ještě v kotelně velkého domu u rybníka, kde se tenkrát ještě topilo uhlím. Ráno v zimě vstával před čtvrtou, protože než se takový dům vytopí, trvá dlouho. A on chtěl, aby měli kluci a holky, když vstanou do školy pěkně teplo. Do kotle pak už stačilo jen občas naházet pár lopat uhlí, v kotelně byla pohoda a tak se tam chodil vodník hřát a hráli s panem Vaňkem karty. Samozřejmě vždycky vklouznul, když se nikdo nedíval, to by ho lidi hnali. Ne snad proto, že mu ze saka pořád kapala voda, pod sebou míval kbelík a pravidelně ho vylejval. Do druhého kbelíku s vodou si vždycky dal nohy, protože vodník bez vody trpí a mohl by i umřít. Lidi prostě nemají moc rádi, když je někdo jiný než oni. Možná taky proto, že záviděli vodníkovi, že se dožil tolika let a za celý život nemusel ani jednou k zubaři.

Neřekl jsem ale to hlavní. Pan Vaněk měl rád pivo a ze všeho nejvíc miloval rum. Občas se mu stávalo, že ho museli z hospody U Macků vyhodit, protože všichni už šli spát a pan Macek už toho měl taky dost. To byly pro pana Vaňka nejkrušnější chvíle. Manželku už neměl a prázdného domova se bál. Někdy ta krušná chvíle byla i proto, že po těch pivech ani domů netrefil. A tak šel z kopce pořád dolů, až se ocitl v kotelně, kde na hromadě hadrů usnul. Když se ráno probudil a zatopil, bylo dobře, kdo by se zajímal o to, co je s panem Vaňkem. Naštěstí se nic neprovalilo ani když spal pořád. Vodník nakouknul do kotelny, zacloumal Vaňkem, když ten se neprobral, začal zatápět za něj. Pravda, nebylo to ono, starý vodník, nebyl moc šikovný. Kotel kouřil, trvalo dost dlouho, než se rozhořel. Lidi si ponadávali, že pan Vaněk zase přebral, ale hlavně, že nakonec zatopil. Nikdo netušil, kdo vlastně topí, nikoho to ani moc nezajímalo. V poledne vodník zacloumal Vaňkem, udělal mu silné kafe a šel plnit své vodnické povinnosti – lovit dušičky. Stejně žádnou neuložil. Možná ani nechtěl. Ale ve službě byl. Aby si svůj vodnický důchod zasloužil.

Tak to všechno docela dobře klapalo, lidi, hlavně že měli teplo a tekla i teplá voda. Špinavá kotelná je nezajímala. To bývá časté, že si lidi hledí hlavně svého pohodlí a nezajímá je z čí práce ono vlastně pochází. Až jednou: paní Němcová dělala doma pořádek, zbyla jí hromada papírů a že ji zanese do kotelny spálit. Přišla tam zrovna ve chvíli, když měl vodník otevřený dvířka od kotle a házel svou

devátou lopatu, to že na dopoledne postačí. Nejdříve koukala jako vyjevená do plamenů, konečně věděla, kde se teplo v bytě vlastně bere. Pak se zhrzola zeleného mužička s lopatou a s křikem vyběhla z kotelny. Hned zbuntovala chlapy, co tam za barákem opravovali vodovod- Ti vyhnali vodníka klacky, které měl v kotelně uchystané na zátop. Hnali ho do vody a hnali, smáli se tomu, až se za břicha popadali a volali, že jestli ho ještě uvidí, přivážou ho nad kotel a nedají mu ani skleničku vody. To je pro vodníka největší bolest.

Vodník brečel jako malý kluk. Ne proto, že rány bolí, byl už zvyklý na ledacos, co mu lidi dělali. Brečel pro tu nespravedlivost, že se mu takhle krutě odvděčili za to, že jim vlastně celou zimu topil. Zmizel pod hladinou a to bylo naposledy, kdy ho v Libáni někdo viděl. Starej Kolbaba sice tvrdil, že ho poznal trochu zamaskovaného v domově důchodců v Rožďalovicích. Ale to nikdo nebral vážně. Jednak je Kolbaba strašně ukecaný, a řekněte, viděli jste někdo vodníka v domově důchodců? Moc dobře neskončil ani pan Vaněk. Poslali na něj doktora a ten mu předepsal, že se musí pro to svoje pití léčit. Sanitka ho odvezla do Lojovic, tam do něj cpali všelijaké prášky a on pořád postával u okna a vůbec s nikým nemluvil. Nikdo to nevěděl, ale mně je jasné, že vyhlížel svého kamaráda vodníka. Ti dva, ať byli jacíkoli, lidi je neměli rádi, bez sebe nemohli být. Jednou večer zmizel z léčebny i pan Vaněk. Protože nikoho neměl, ani ho moc nesháněli. Říká se tomu, že ho prohlásili za nezvěstného. Nevím. Jen jedno mi je jasné, ti dva jsou spolu. Jestli jsou ve vodnickém, nebo lidském nebi, nebo někde úplně jinde, to samozřejmě neprozradím.

Kdyby mi ale někdo nevěřil, může se jít k cukrovarnickému rybníku podívat. Najde tam vedle sebe dva kameny a ten jeden je pořád mokrý, i když neprší.

(Ukázka z připravované brožurky Pohádky od kašny. Tyto pohádky přednesli sami autoři dětem v rámci festivalu Jičín – město pohádky)

AFORISMY aneb DESATERO PAVLA VYDRY

Pokud věříte na další životy, berte ten současný jako milostnou předehtu.

Hrála si na velkou královnu a přitom se ani nevešla na šachovnici.

Spodní prádlo je sebeobrana proti nahotě.

Dvě rozbité skleničky ještě neznamenají dvojitě štěstí.

Tak dlouho házíme všechno za hlavu, až se nám tam nic nevejde.

I netalentovaný malíř se může stát známým, když nakreslí ten správný portrét.

Konečně našel instituci, která v jeho dílech neprovádí cenzuru - sběrné suroviny.

Někteří umělci jsou nenároční - nepotřebují aplaus publika, stačí jim honoráře.

Spadl mu kámen ze srdce, bohužel na nohu.

PODSTATOU BAJKY JE, ŽE SE V NÍ CHOVAJÍ ZVÍŘATA
JAKO LIDI. V ŽIVOTĚ JE TOMU NAOPAK.

VÍTE, ŽE...

- Zlata Zákoutská vystoupila s vlastním autorským čtením v polovině srpna v Třeboni
- Pavel Vydra je citován jako autor článku v odborném pedagogickém časopise Komenský (124, 2000, č.5/6, str.103) Jan Skácel (1922-1989) v knize Zdeňka Kožmína Skácel
- v sobotu 22.září 2001 se uskutečnilo vyhlášení literární soutěže Píši, píšeš, píšeme v Nymburce. V rámci programu vystoupil i náš literární spolek s autorským čtením, a to jmenovitě Zlata Zákoutská, Bohumír Procházka a Děda Lebeda, který přislíbil reportáž z akce do příštího čísla Kobry.
- v literární soutěži v Nymburce získal Václav Franc v kategorii próza za povídku Utracené dědictví 3.cenu.

KRAKATIT 2001

Literární soutěž prozaických prací v maximálním rozsahu 15 normostran. Příspěvek musí být nepublikovaný a neobeslaný v jiných soutěžích. Práce je nutno zaslat do 10.prosince 2001 na adresu Dave Matějčeka, Roudná 150, 370 07 České Budějovice v šesti kopiích (kopie jsou zároveň jako registrační příspěvek) nebo je nutno složenkou na uvedenou adresu odeslat 20 Kč za jeden příspěvek. Příspěvků může být více.

Soutěž je anonymní, proto nutno zaslat v zalepené obálce jméno, adresu, narození, adresu a název příspěvku. Zároveň uvést název příspěvku i na zalepenou obálku.

Další informace na internetu (www.krakatit.misto.cz).

ALMANACH DO FINIŠE

Chystaný almanach našeho spolku Striptýz duše se podle hlavního organizátora a „editora“ Dědy Lebedy blíží do závěrečné fáze, tj. míří do tiskařské porodnice. Proto v dnešním čísle uveřejňuji jako malou upoutávku a návnadu několik ukázek.

Monika Eberlová

PODZIMNÍ DEN

Když jemným plamínkem
vzplane listí na stromech
to slunce sestupuje na zem
krásou se tají dech.

A listy tiše šeptají
podzimní píseň potají
naslouchej jejich melodii
pochopíš,
cos' doopravdy chtěl.

Utichl i bzukot včel
a teplo odvál vítr studený
ani stromy už nehřejí
a přec krásný je podzimní den
tichý souzvuk přírody všem,
napovídá ...

Kamil Fousek

DRUHÁ RODINA

Znám místo,
kde je taková brána,
nejdříve jsme ji neznali,
ale byla to brána mezi dvěma světy.

V jednom světě žijete vy
a v tom druhém někdy my.
Za tou branou je jedna léčebna,
tam nás dávali rodiče léčit.

Rok za rokem,
a tak jsme si začali na sebe zvykat.
Ale přesto jsme byli zvědaví,
co je před tou branou.

Postupem času jsme začínali zjišťovat,
že ty lidi před tou branou
chodí se sklopenýma očima.

A pochopili jsme,
že tam není nic pěkného pro nás.

Tak jsme si na sebe tak zvykli,
že jsme byli jako jedna velká rodina.
Potom i pro nás rodiče přijeli
a brali nás před tu bránu.

Tam jsme poznali předsudky, smích a ignoranci
a těšili jsme se na další rok.

Ale dám malé varování těm lidem,
kteří mají před tou branou sklopené oči:
„Stačí jedna rána a nezbude nic,
jenom smrt anebo ta brána!“

Monika Eberlová

NOC NAD ZEBÍNEM

Mlha pode mnou propouští jen hvězdy umělé
jak neuspořádané a matoucí jsou
a přec každá o svém místě ví
prosvěcují tmu zbloudilou
ukazují cesty zpozdilým poutníkům
jenž halí mlha s tmou
na vrcholku kopce nejvyššího
pohled do nekonečného kraje
prostoupeného temnotou
jak propast bezbřehá a bezedná
rozprostírá se všude kol
neznámá síť prožitků lidských
svádí vkročit pro poznání
lidských duší a snů příštích
však zrádnost sama odpuzuje
rozum střízlivý
a tak radš stojím kousek vedle
neb svedla by mě hloubka nemá
krásná a tajemná masa nicotnosti
konec života a pocitů hluchých
rozplynutí touhy jak tvrdý kámen zaduní
o dno svůdné prázdnoty.

P.S. Pokud se dozvíte o nějaké soutěži, možnosti publikování nebo jiné akci, která by mohla ostatní literáty zajímat, informujte mě a prostřednictvím Kobry i další členy. Přivítám i další literární práce, názory na kulturu i v širším slova smyslu a třeba i na Kobru samotnou.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů

Vydává Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně

Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Ročník 2.

Číslo 9.

Září 2001